

DUCHOVNÁ OBNOVA

1. DEŇ

Modlime sa

Nič tak ľahko neumiera, ako Boh v našom srdci. A preto sa modlime. Láskavý Otče, skrze svojho Syna si nás prijal za svoje milované deti. S otcovskou láskou sprevádzaj nás a všetkých čo veria v teba, aby sme dosiahli pravú slobodu. Aby sme boli ľuďmi, ktorým si ty, Otec, vo svojom Synovi daroval slobodu Božích detí.

Úvod

„Zatiaľ čo vo svete najmä v niektorých krajinách, sa znovu objavujú rozličné formy vojen a konfliktov, my kresťania nástojíme na ponuke spoznávania druhých, obväzovať rany, budovať mosty, vstupovať do vzťahov a pomáhať si nosiť ‚vzájomné bremená‘. (EVANGELI GAUDIEUM PÁPEŽA FRANTIŠKA, č. 67; Gal 6,2). Chcem vás povzbudiť, aby sme stavali mosty, na prekonanie vzájomného utrpenia a bóľu, hľadali veľkonočné stopy, ale nie v prázdnom hrobe, tam Pán nie je, povedali anjeli ženám, musíme ho hľadať kde sa žije, trpí, zomiera, kde priateľstvo a bratstvo nie je len prázdne slovo, Zmŕtvychvstalý nás tu nenechal ako siroty, je tu, teraz, s nami, kde dvaja či traja sú v jeho mene.

Časy v ktorých teraz žijeme nás bombardujú od rána do večera otázkami, ako máme žiť, čo robiť, ako sa modliť. Ako budovať život s našimi bratmi a sestrami, čomu sa máme venovať a čo máme opustiť, kam ísť hľadať, s kým pokračovať v hľadaní, koho zapojiť do hľadania a ohlasovania Božieho kráľovstva na zemi. Musíme hľadať riešenia, tieto otázky nemôžeme nechať bez povšimnutia. V tomto hľadaní musíme rozlišovať a musíme sa rozhodovať.

V pôstnej dobe hojnejšie počúvame Božie slovo. Hovorí o slobode našej ľudskej vôle a o zodpovednosti človeka za jeho skutky. Viac sa venujeme modlitbe. Robíme pokánie. Pripomíname si krstný sľub. Nasledujeme Krista na krížovej ceste. V duchovnej obnove ide o prehĺbenie chápania všetkých darov, ktoré máme zo svojho spojenia s Kristom aby sme osviežili srdcia aj našich blízkych a náležite sa pripravili na slávenie Veľkej noci.

Sv. Terezia z Lizieux: Ja chcem svojho Boha chváliť s tvarou, ktorú mi on dal. Boh neznáša viac tvárnosť. Svätá liturgia vystihuje ducha Cirkvi v nádhernej modlitbe: „Bože, obdivuhodne si stvoril človeka a ešte obdivuhodnejšie si ho vykúpil“.

Duchovná obnova

Pozri sa na seba, pripomeň si svoj príbeh, porozprávaj si svoj príbeh a nájdeš v ňom veľa milosrdenstva. V prijatí Boha sa vytvára záchytné miesto milosrdenstva.

Neobľomnosť priviedla Pavla do záhuby, milosrdenstvo urobilo z neho muža, ktorí najlepšie pochopil tých, čo boli ako on.

Peter je namyslený. Milosrdenstvo prijíma vo svojej domýšľavosti. Ako rybár si myslel, že všetko vie najlepšie, keď sa sústredil na mori na seba, začal sa ponárať, zaprel priateľa...uzdravený bol, keď

sklonil hlavu a priateľ mu umyl nohy... Hlava je dolu, nohy – umyté – sú hore.

Ignác – 400 rokov od svätorečenia, 500 od obrátenia, uzdravený zo svojej namyslenosti. Márna sláva oproti večnej sláve. Záchytná stanica milosrdenstva je pokora, poníženosť.

Pán nás posúva vpred a sprevádza naše dejiny. Sme znak a nástroj stretnutia s Bohom, s blížnym. Musíme priťahovať, znakmi, ktoré pomôžu neoborníkovi. Zastav sa trochu, zanechaj ten zhon a naháňanie sa, ktoré naplňa dušu trpkým pocitom nezmyselnosti. Zastav sa na chvíľku, pred ohlušujúcim hlukom, ktorý otupuje náš sluch a núti nás zabudnúť na plodnú a tvorivú moc ticha. Ticho je najvyššia forma aktivity. Vyžaduje veľkú disciplínu, človek sa musí ku nemu dopracovať, preto je tak vzácne.

Liturgické čítanie: Jak 3,16-4,3;

Bratia moji, kde je žiarlivosť a sváry, tam je nepokoj a každé možné zlo. Múdrosť, ktorá je zhora, je predovšetkým cudná, potom upokojujúca, skromná, zmierlivá, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, nepochybujúca a bez pretváranky. A ovocie spravodlivosti sa zasieva v pokoji pre tých, čo šíria pokoj. „Odkiaľ sú vojny medzi vami, odkiaľ sváry?“ Pýta sa svätý Jakub dnes nás. Či nie odtiaľ – z vašich žiadostivostí, ktoré broja vo vašich údoch? Žiadostiví ste, a nemáte. Vražдите a závidíte, a nemôžete nič dosiahnuť. Hádate sa a bojujete. Nič nemáte, lebo neprosíte. Prosíte, a nedostávate, lebo zle prosíte; chcete to využiť na svoje náruživosti.

Čo náš národ bolí je:

Strata nadšenia, radosti, životného optimizmu. Sme stále smutnejší, beznádejnejší.

Strata ľudskosti, súcitu, bezohľadnosť, zdegradovaná ľudskosť.

Strata dôvery v autoritu, v rodine, v občianskom živote, v cirkvi.

Strata dôvery v spravodlivosť, v naše súdnictvo

Strata dôvery v dané slovo.

Strata žičlivosti, štedrosti, solidarity, už skoro nepoznáme súcitiť a strata v nádej na zmenu k lepšiemu, čo vedie k rezignácii. (Cyril Vasil' v Šaštíne).

Drahí veriaci, ja sa odvážim, v náznakoch načrtnúť, ako sa z takejto situácie dostať. Diagnóza, akokoľvek správna, potrebuje správnu liečbu. Preto si položíme otázku?

„Odkiaľ sú vojny medzi vami, odkiaľ sváry?“

Táto otázka z Jakubovho listu je veľmi páľčivá. Otázka, ktorú si kladú mnohí. A ako už to je, keď jedna otázka zamestnáva mnohých, hľadá sa vedecké zdôvodnenie. A tak dnes vedci, či už v sociologických štúdiách na univerzitách, alebo už aj vo zvlášť pre tento účel založených „výskumných ústavoch pokoja“, sa snažia nájsť odpoveď aj na túto otázku.

A vedci v ich podrobných prieskumoch získavajú neustále nové poznatky. Ukážu, aké spoločenské, politické, vojenské a hospodárske dôvody sú príčinou vojen a násilia.

Potom predkladajú návrhy na riešenia, čo by sa proti príčinám vojen a násilia mohlo robiť

v spoločnosti, v politike, hospodárstve a armáde.

To nestačí. Nemôže stačiť. Vedci preskúmajú systémy a v nich najrozmanitejšie štruktúry ľudského spolunažívania. O niektorých pochybujú. Právom.

Ja som úplne presvedčený, že príčinou vojen, násilia a svárov nemôžu byť len zlé systémy a ich štruktúry. Ja skôr verím, že **vojna, násilie a sváry v podstate svoje korene majú v každom človekovi, v jeho vnútri.** „*Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky...ale jest' neumytými rukami, to človeka nepoškrňuje* (Mt 1, 19-20).

Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha. V tomto blahoslavenstve hovorí Ježiš o tom, ako by to malo vyzerat' v našom vnútri, v našom „srdci“, ktoré je symbolom nášho vnútra, centrum ľudského bytia, zvykneme hovoriť. Srdce človeka má byť čisté, v úplnej zhode s Bohom a jeho vôľou. „*Lebo zo srdca vychádzajú zlé myšlienky, vraždy, cudzoložstvá, smilstvá, krádeže, krivé svedectvá, rúhanie. Toto poškrňuje človeka*“ (Mt 15,19.-20)

Ozajstný pokoj nedosiahneme, keď zmeníme systémy a ich spoločenské štruktúry. **Ozajstný pokoj dosiahneme, keď zmeníme v týchto štruktúrach ľudí.** Spoločenské štruktúry predsa nevznikli z ničoho. Nie, tieto štruktúry vymysleli ľudia, ľudia ich uviedli do praxe, ľudia im dali život. Pán Ježiš po druhý krát predpovedá svoje utrpenie – 17. verš tejto kapitoly : « *Syn človeka bude vydaný do rúk ľudí a zabijú ho* » (Mk 9,31). Jeho najbližší ho nechápu. **On neprišiel zmeniť systémy, ich štruktúry, ale človeka!**

Ja sa musím zmeniť, nie štruktúra. V živote sa ešte nikomu nepodarilo zmeniť toho druhého, len seba. To čo Vám chcem povedať je trpká, bolestná ale aj obšťastňujúca skúsenosť: Všetko na svete môžeš zmeniť, len druhých nie. Inak povedané: Ľudí nemôžeš zmeniť, len seba samého. Stáročia sa ľudia usilovali násilnými metódami zmeniť druhých. Márne. Zmeniť a premeniť začína v sebe samom. Najprv sa musím poznať, kto som, aký vlastne som, som ja naozaj ja, ktorý zo dňa na deň žijem, alebo hrám len nejakú rolu; som ten, čo o mne hovoria druhí, alebo som len to čo sám o sebe viem, biedny človek.

„Odkiaľ sú vojny medzi vami, odkiaľ sváry?“

V nás to vriete, rozhnevaní, niekedy naozaj až zúrime: „Prečo má ten to a ja to nemám!“ „Čo vie on to viem aj ja! A lepšie!“ „Keby som to miesto dostal, až potom by som mu to ukázal“.

Pritom sme v najlepšej spoločnosti. Apoštoli boli práve ako sme my, celkom ľudia. Ježiš sa ich pýta – na ceste do Jeruzalema: *“O čom ste sa zhovárali cestou. Ale oni mlčali, lebo sa cestou medzi sebou hádali, kto z nich je väčší“* (Mk 9,33-34)

Že takto uvažujeme, je ľudské. Otázka je, čo urobíme s týmto vášnivým bojom v našom vnútri?

Keď my, ľudia túžime po veľkosti, sláve, bohatstve a moci, potom to nejde bez konfliktov, svárov a intríg. Ak sledujeme len svoje vlastné záujmy, potom zákonite to končí v šparchaní, rýpaní, štiepaní. Denne to prežívame doma, na pracovisku, v politike, v cirkvi.

To je dôsledok ľudského, príliš ľudského poriadku, v ktorom ide len o mňa, o moju vec o môj vplyv: o moje ego! Pán Ježiš nám ukazuje inú cestu, po ktorej išiel on sám. „*Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých.*“ On sám sa uponížil. On, Boží Syn, Syn Najvyššieho sa urobil malý : Ako malé dieťa na slame v Betleheme a ako zločinec na križi. Aby sa mohol venovať

ohlasovaniu Otcovho Radostného Posolstva, on *sám sa zriekol seba samého, vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom, **poslušný až na smrť, až na smrť na kríži...***(Filip 2,6-10), aby nám mohol priniesť spásu.

„Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých“.

Služba nie je preto podstatou cirkvi, že si tým uspokojíme svoje svedomie, v nádeji, že prídeme do neba; ale preto, lebo v službe spočíva plnosť ľudského bytia. **Slúžim z lásky a v láske**, neočakávam najprv nič. To sa dá ľahko pochopiť, ale nie vždy ľahko žiť. Kto by bral rád na seba kríž, kto by - ako Ježiš - chcel byť všetkými urážaný a opovrhovaný? Kto to ale raz skúsil, pochopí: **V uponížení nespočíva nešťastie ale šťastie našej viery.** *„Každý, kto pre moje meno opustí domy, alebo bratov alebo sestry, alebo otca a matku, alebo deti, alebo polia, dostane stonásobne viac a bude dedičom večného života. A mnohí prví budú poslednými a poslední prvými“*(Mt 19, 29-30)

Pre nás by to mohlo znamenať. Nevyvyšuj sa! Uskromni sa! Ty a tvoje vinše to nie je všetko na tomto svete. Boh ti dal veľký **dar sily vôle**, aby si sa mohol dobre rozhodovať. Najväčší dar stvorenia je sloboda. Si slobodný nielen voči veciam a ľuďom, ale aj voči Bohu, aj Boha môžeš odmietnuť. Boh nikoho do svojej lásky a priateľstva nenúti. Uvažuj, či tvoja vôľa je v zhode s Božou vôľou. Boh ti daroval kompas, **svedomie**, čo ti hovorí? Slúžiš naozaj druhým? Žiješ to, čo žiadaš od druhých?

Svätú Otec František nám rehoľníkom povedal : *„Všetko opustiť a nasledovať Ježiša Krista, to nie je žiaden dobrý obchod.“* Zostal chvíľu ticho a dodal : *„To je služba!“* Ničím byť a nič mať! Môj drahý! Moja drahá! Uvažuj, či si naozaj v tvojej úlohe nenahradiťel'ný/á? Či hľadáš len svoju slávu? Alebo dobro všetkých? Kresťanský laik, rehoľná sestra, kňaz!

„Odkiaľ sú vojny medzi vami, odkiaľ sváry?“

Sú z nášho vnútra, z nášho egoistického postoja k našim požiadavkám, nezriedka - a dajme si to dnes povedať - vojny a sváry sú z egoistického postoja aj k našim nezriadeným náklonnostiam. *« Len jeden je dobrý, Boh »* (Mt 19,17), my sme hriešnici.

Ak chceme mať pokoj, ozajstný pokoj, potom sa nesmieme zastaviť pri obviňovaní druhých a nášho okolia :*« Kto je bez hriechu, nech prvý hodí do nej kameň »* (Ján 8,7). **« A znovu sa zohol a písal po zemi »** (Ján 8,8)

Ak chceme mať pokoj, nesmieme sa zastaviť pri špekulovaní o našich systémoch a ich štruktúrach. Kajajte sa a verte v evanjelium. Tak to začalo.

Ak chceme pokoj, ozajstný pokoj, musíme začať u seba, uskromniť sa, ak treba, orientovať sa na Bohu a na dobre druhých.

Odpoveď na našu otázku z Jakubovho listu: *„Odkiaľ sú vojny medzi vami, odkiaľ sváry?“*, nájdeme v tom istom Jakubovom liste. S podmienkou, že prv, ako by som začal po druhých hádzať kamene, sa zohnem, budem písať po zemi, zamyslím sa. V našom unáhlenom svete sa to musíme učiť. Čo som dnes počul z Listu svätého Jakuba? Čo mi Boh vo svojom slove chce dnes v mojej konkrétnej situácii povedať. *„Kde je žiarlivosť a sváry, tam je nepokoj a každé možné zlo. Múdrosť, ktorá je zhora, je predovšetkým cudná, potom uspokojujúca, skromná, umierlivá, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, nepochybujúca a bez pretvárinky, **poslušná**. A ovocie spravodlivosti sa zasieva v pokoji pre tých, čo šíria pokoj.“* (Jak 3, 17-18) Nikomu nenadržajte (Jak 2,1).

Boh nám daroval Syna a s nim všetko. *«A v tomto všetkom slávne zvíťazíme skrze toho, ktorý nás miluje.»* Píše Pavol Rimanom. *«Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Azda súženie, úzkosť alebo*

*prenasledovanie, hlad alebo nahota, nebezpečenstvo alebo meč ? Ale v tomto všetkom slávne víťazíme skrze toho, ktorý nás miluje. A som si istý. Ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť ani budúcnosť, ani mocnosti, ani výška ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebudú môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi, našom Pánovi (Rim 8,31-39). „Zatiaľ čo vo svete najmä v niektorých krajinách, sa znovu objavujú rozličné formy vojen a konfliktov, my kresťania nástojíme na ponuke spoznávania druhých, obväzovať rany, budovať mosty, vstupovať do vzťahov a pomáhať si nosiť ,**vzájomné bremená**‘. (EVANGELI GAUDIEUM PÁPEŽA FRANTIŠKA, č.67; Gal 6,2). Amen. (Liturgické čítanie: Jak 3,16-4,3;)*